

Dzięk

8 stron
Cena 10 gr

Pomocza

DRAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDANSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MÓGILEŃSKA — — —

REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-60 (nocny). — **ADMINISTRACJA:** Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-70 (kierownik administracji). — **FILIA ADMINISTRACJI:** Toruń, ulica Szeroka 42 i. piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.874.

P. Prezydent dokonał odsłonięcia pomnika źródeł Wisły

15.000 osób w Wisle na uroczystościach kulminacyjnego dnia „Tygodnia Gór“

Wista (Pat). Zapowiedź wczorajszych wielkich uroczystości „Tygodnia Gór“ odbywających się w obecności Prezydenta R. P. i najwyższych dostojników państwowych ścigała do Wisły niezliczone tłumy turystów z całego kraju. Wczoraj rano przybyło do Wisły około 15.000 osób. Po ulewnym deszczu rano pogoda ustaliła się i około południa wyjrzało zza chmur słońce. Wzdłuż głównej ulicy miasta, noszącej imię prof. Ignacego Mościckiego ustawiły się tysięczne rzesze publiczności.

Tuż przed godz. 9-tą rano na plac przed Domem Zdrojowym przybył p. minister spraw wojskowych gen. Kasprzycki w towarzystwie wyższych wojskowych.

O godz. 9-ej nadjechał samochodem z Zamczku P. Prezydent R. P. w otoczeniu domu cywilnego i wojskowego.

W chwili gdy P. Prezydent wysiadał z samochodu, salwa 21 strzałów armatnich oznajmiła Ziemi Cieszyńskiej przybycie Pierwszego Obywatela Rzeczypospolitej, a zebrane tłumy wzniosły okrzyk: „Pan Prezydent niech żyje“.

Pan Prezydent przeszedł następnie do parku wystawowego, gdzie zbudowano ołtarz polowy i zajął miejsce na podium. Obok zasiadła p. Maria Mościcka. W następnych rzędach zajęli miejsca minister spraw wojsk. gen. Kasprzycki. Wartę trzymali harcerze hufca śląskiego. Uroczystą mszę św. odprawił ks. biskup śląski dr. Adamski, który następnie wygłosił okolicznościowe kazanie. Po mszy św. i modłach zebrany na terenie parku 10-tysięczny tłum odśpiewał „Boże coś Polskę“.

Następnie w imieniu Związku Ziem Górskich zabrał głos pułk. Kustroń, dowódca strzelców podhalańskich, stawiając tężyźnię mieszkańców górskich ziem Rzeczypospolitej.

Po kilku minutowym odpoczynku w Domu Zdrojowym P. Prezydent R. P. wraz ze świtą udał się pod pomnik źródeł Wisły, znajdujący się w samym centrum miasta. W międzyczasie przybyła także pod pomnik wycieczka postów i senatorów R. P. z marszałkiem Prystorem na czele, bawiąca na wycieczce po Śląsku. Witany nieustannymi okrzykami nadjechał Pan Prezydent R. P. a chór Polaków z zagranicy zaintonował „Gaude mater Polonia“.

Z kolei zabrał głos komisarz rządowy gminy Wisły Miedniak, witając Pana Prezydenta i dostojnych gości, po czym Pan Prezydent R. P. przy dźwiękach poloneza odśpiewanego przez chór Polaków z zagranicy dokonał odsłonięcia pomnika, przedstawiającego młodą dziewczynę śląską z naręczem kwiatów i z bóż na skale nad małym basenem, w którym znajduje się 5 trytonów. Z gardzieli tych trytonów w chwili odsłonięcia pomnika trysnęły fontanny.

Następnie odbyła się wielka defilada, która przyjmował p. Prezydent R. P. w towarzystwie ministra spraw wojskowych i prezesa Związku Ziem Górskich gen. Kasprzyckiego. Na honorowej trybunie zajęli

miejsce małżonka P. Prezydenta R. P. p. Maria Mościcka, wiceminister Bobkowski, ks. biskup dr. Adamski, marszałek Prystor, wojewoda śląski Grażyński, generałowie Narbutt - Luczyński i Zachorski oraz człon

kowie domu cywilnego i wojskowego Pana Prezydenta. Na trybunie honorowej znajdowała się również senatorka Bramowska, działaczka społeczna z Lublińca, która przy była w stroju ludowym.

Barwny korowód ludności ziem górskich Rzeczypospolitej

Po przejściu oddziałów wojskowych i przysposobienia wojskowego rozwinął się przed P. Prezydentem barwny wąż grup regionalnych przybyłych na „Tydzień gór“ do Wisły z terenów podgórskich od źródeł

Olzy aż do Czeremoszu. Defiladę grup regionalnych otworzyli mieszczanie z Żywca w konfederatkach i złotolitych pasach, zaś mieszczanki we wspaniałych koronkowych strojach, a dalej według geograficznego po-

Na zdjęciu skauci rumuńscy w strojach ludowych, którzy maszerują ulicami Wisły.

rządki regionów od zachodu na wschód szły: grupa z Milówki pod Żywcem, z Radziechowej, Wadowic, Nowego Targu, grupa górali tatrzańskich z kapelą ludową na czele. Spisanie w zielonych kamizelkach, grupa szczawnicka, limanowska, nowo-sądecka, dalej mieszkańcy z okolic Gorlic, Jasła, Krosna Sambora Turki i Stryja. Wreszcie zamykali orszak Huculi z Kosmacza, Kosowa i Zabiego. Wszystkie grupy w łącznej liczbie około 1200 osób wystąpiły w strojach regionalnych z kapelami ludowymi na czele, budząc postawą swoją i bogactwem strojów nieopisany entuzjazm widzów.

Trzecią wreszcie część defilady stanowiły grupy ludności górskiej ze Śląska, a więc z terenu Wisły, Ustronia, Istebnej, Brennej, Jaworzynki — gospodarzy tegorocznego „Święta gór“. Wystąpili oni z barwnym korowodem pomysłowo przybranych wozów i narzędzi gospodarskich. Wieziono plugi i żniwiarki na wozach, urządzono modele kołiby górskiej i górskiej chaty, wewnątrz której dziewczęta przedły len na kołowrotkach. Dzieci z Istebnej wybudowały

domki krasnoludków z buraków i marchwi

ogromny wóz ze stodołą, w której młócono zboże symbolizował roboty w polu. Pomysłowy korowód śląski poprzedzony konną banderą z Istebnej, Ustronia i Wisły, wywołał burzę oklasków.

Mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego, którzy braли udział w defiladzie, gorącymi okrzykami witali Dostojnego Gościa na swej ziemi. Dzieci szkolne z Wisły zasypywały trybunę honorową naręczami kwiatów. Defiladzie towarzyszyły cały czas dźwięki orkiestr strzelców podhalańskich.

Po zakończeniu defilady P. Prezydent R. P. z towarzyszącymi Mu dostojnikami, udał się na Kubalonkę, gdzie dokonał otwarcia nowo wybudowanego zakładu leczniczo-wychowawczego Imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego.

(Ciąg dalszy na str. 2-ej)

„Duch samurajów“

Zamiast spadochronów - sztylet

Trudności japońskie z desantami w Szanghaju

Tokio (PAT). Jeden z wybitnych japońskich lotników wojskowych złożył przedstawicielom prasy następujące oświadczenie: W sobotę lotnicy japońscy zniszczyli większość ważnych chińskich baz powietrznych. Ludność Japonii podziwia „ducha Samurajów“, którym ożywni, lotnicy japońscy nie

zabierają ze sobą spadochronów, lecz sztylet, aby w wypadku przymusowego lądowania, po uprzednim spaleniu samolotu i dokumentów, popelnili harakiri. Początkowe straty lotnictwa japońskiego należy przypisać niestety nieprzychylnym warunkom atmosferycznym.

Przewaga Chińczyków w Szanghaju

Szanghaj (PAT). Rzeczoznawcy wojskowi sądzą, że pomimo niewątpliwiej przewagi marynarki i lotnictwa japońskiego, działania wojenne w Szanghaju stwarzają dla Japonii wiele trudności. Zdaniem rzeczoznawców, Japoń-

scy nie docenili siły oporu Chińczyków, którzy z powodu olbrzymiej przewagi liczebnej utrudnili Japończykom wylądowanie posiłków. Tokio ma się jeszcze wahać, jeśli chodzi o sprawę podjęcia działań wojennych w Szang-

haju na wielką skalę, ponieważ byłoby to wielkim ciężarem finansowym, a także opóźniłoby decydujące działania w Chinach północnych, które Japonia stawia jako cel na pierwszym miejscu.

Nalot w poświęcie księżycy

Wodnosamoloty japońskie, korzystając z pełni księżycowej, w nocy z piątku na sobotę zbombardowały lotnisko chińskie w m. Kiukiang na południe od Szanghaju i pomimo ostrzeliwania przez okręty chińskie stojące na kotwicy w pobliżu Kiukiang, pomyślnie powróciły do swej bazy.

(Dalszy ciąg na stronie 2-ej)

Otwarcie sanatorium dla dzieci na Kubalonce

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej.)

Po akcie poświęcenia zakładu wygłosił przemówienie wojewoda śląski, dr. Grażyński, oświadczając m. in. co następuje: W roku 1928 cała Polska obchodziła uroczyste 10-lecie odzyskania niepodległości. W listopadzie 1928 r. Sejm śląski przyjął wniosek nagły, w którym dla upamiętnienia 10-tej rocznicy wskrzeszenia Niepodległej Polski, posłowie Sejmu śląskiego uchwalili jedno-

głośnie wstawić do budżetu wojewódzkiego kwotę potrzebną na wybudowanie wzorowo urządzonego szpitala wojewódzkiego. Na podstawie tej uchwały śląski urząd wojewódzki podjął inicjatywę utworzenia wzorowego sanatorium, przeznaczonego na zwalczanie gruźlicy wśród dzieci. Uczynił to dlatego, ponieważ gruźlica jest na Śląsku klęską supoteczną. Na miejsce budowy wybrano południowe stoki Kubalonki, po-

żone na wysokości 750 mtr. wśród wspaniałych lasów z cudownym widokiem na Beskidy.

Zakład, urządzony wzorowo, mieścić będzie każdorazowo około 400 dzieci, zaś w ciągu roku przewinie się przez zakład około 1500 dzieci. Zakład przeznaczony jest przede wszystkim dla dzieci z okręgu śląskiego, nie mniej jednak otwarty jest również dla dzieci z całej Polski.

Po wpisaniu się do księgi pamiątkowej, P. Prezydent zwiedził poszczególne pawilony, po czym odjechał na Zameczek.

Szwedzki minister spraw zagr. przybywa do Polski z oficjalną wizytą

Warszawa (PAT). W dniu 25 bm. przybywa do Warszawy z oficjalną wizytą szwedzki minister spraw zagranicznych dr. Rickard Sandler w towarzystwie sekretarza generalnego szwedzkiego ministerstwa spraw zagranicznych p. Guenthera. Pobyt ministra Sandlera w Polsce potrwa trzy dni.

2000 delegatów na zjeździe organizacji wiejskich OZN z woj. poleskiego

Brześć n. Bugiem (PAT). W Brześciu n. Bugiem odbył się poleski zjazd okręgowy organizacji wiejskich Obozu Zjednoczenia Nar., w którym wziął udział gen. Andrzej Galica. W zjeździe uczestniczyło 2000 delegatów ze wszystkich powiatów województwa poleskiego.

Min. Chodacki bierze udział w locie gwiazdowym do Littorii

Jak się dowiadujemy, Komisarz Generalny R. P. w Gdańsku, p. minister Chodacki bierze udział jako członek załogi samolotu R. W. D. 13. Aeroklubu Gdańskiego w locie gwiazdowym do Littorii oraz w locie okrężnym po Italii, zorganizowanym przez Królewski Aeroklub Włoski w czasie od 22 do 29 bm.

Otwarcie Jarmarku poleskiego w Pińsku

Pińsk (Pat). Wczoraj o godz. 12.30 odbyło się uroczyste otwarcie 2-go jarmarku poleskiego. Przecięcia wstęgi dokonał w imieniu wicepremiera p. wiceminister skarbu Światłowski w obecności wojewody poleskiego de Tramecourta oraz przedstawicieli władz samorządowych i miejskich.

Bezowocne poszukiwania wśród lodowców

Moskwa (PAT). Agencja Tass komunikuje że lotnik amerykański Mattern poszukując samolotu Lewoniewskiego wystartował z Fairbanks na Alasce i leciał wzdłuż 148 południka ponad oceanem Lodowatym aż do 75 stopnia szerokości północnej, skąd wrócił wzdłuż 150 południka, badając wybrzeże przyładka Barrow. Poszukiwania były bezowocne.

Lodolamacz „Krassin” znajduje się w odległości 13 klm. od przyładka Barrow. Lody nie pozwalają na dalsze zbliżenie się do lądu. Loty sowieckich pilotów nie odbyły się z powodu złych warunków atmosferycznych.

Nowy krążownik włoski na wodzie

Genewa (PAT). Wczoraj w obecności króla, królowej, wielkich księżat krwi oraz wielu dygnitarzy cywilnych i wojskowych spuszczone na wodę krążownik „Littorio” (35.000 ton).

Kasyno w Boulogne w zgłiszczach

Boulogne (Pat). Wczoraj po północy wybuchł gwałtowny pożar w tutejszym kasynie. Pożar wybuchł na sali balowej rozszarżając się gwałtownie. Dzięki wielkiej karności publiczności uniknięto ofiar ludzkich. O godz. 6-ej z rana ogień zdołano zlokalizować. Pożar zniszczył większą część budynku, m. in. salę wystawową, w której znajdowało się ponad 400 płócien i rzeźb. Straty oceniają na kilka milionów franków.

Japonia nie poczuwa się do odpowiedzialności za wypadki w Szanghaju

(Dalszy ciąg ze str. 1-ej.)

Tokio (PAT). Dziennik „Asahi” donosi, że Japonia odpowie w najbliższym czasie na notę brytyjską w sprawie odszkodowań za straty poniesione przez obywateli brytyjskich wskutek działań wojennych lub zajęcia przez wojsko niektórych budynków angielskich w Szanghaju. Japonia ma podkreślić w odpowiedzi, że wojska japońskie nie zajmują żadnego budynku brytyjskiego, zaś ponadto Japonia nie jest odpowiedzialna za rozpoczęcie działań wojennych. Dziennik „Asahi” określa żądanie brytyjskie jako niewłaściwe.

Znowu wybuch pocisku w koncesji międzynarodowej

Szanghaj (PAT). Wczoraj z rana wybuchł pocisk artyleryjski w samym centrum koncesji międzynarodowej. Nie wiadomo, czy pocisk jest pochodzenia chińskiego, czy japońskiego.

O świcie wznowiła się gwałtowna kanonada artyleryjska. Baterie chińskie intensywnie ostrzeliwują konsulat japoński. Jeden z pocisków trafił w stocznik, będącą własnością brytyjskiej izby handlowej.

Posiłki japońskie nie mogą lądować

Szanghaj (PAT). Chińska agencja Central News donosi, że posiłki japońskie, które przybyły przed trzema dniami, starają się ogniem artylerii zasłonić lądowanie oddziałów japońskich. Próby lądowania są jednak każdorazowo paraliżowane przez piechotę i artylerię chińską. Rząd japoński miał wydać dowódcy wojsk japońskich w obszarze Szanghaju admirałowi Hasegawie polecenie skrócenia frontu celem uzyskania w ten sposób możliwości skutecznego ochrania prób lądowania.

Czy cisza przed nową burzą?

Szanghaj (PAT). Wczoraj z rana zapanował w Szanghaju niezwykle spokój. Po dwóch nalotach japońskich na Kiangnan i Poutoung ogień karabinowy i artyleryjski ustał całkowicie. Nad miastem stoi gęsty dym z powodu pożarów w dzielnicy Broadway i Yang-Tse-Pu. Wzdłuż wybrzeży prowincji Czekiang kursuje wiele japońskich transportów wojennych, poszukujących dogodnego miejsca dla wysadzenia desantu.

100 tysięcy wojsk japońskich w Hopei

Szanghaj (PAT). Z Pekinu donoszą o poważnych walkach w pobliżu m. Liang-Siang na linii kolejowej Pekin — Hankau.

W Pekinie panuje porządek i spokój. Władzę sprawuje „komitet ochrony pokoju” oraz policja pod kierownictwem doradców japońskich. Na ulicach Pekinu rozplakowano afisze, wzywające do utworzenia autonomicznego państwa północno-chińskiego pod nazwą Hua-Pei Kuo.

Posiłki japońskie nadal przybywają do Taku pod Tientsinem. Siły japońskie w prowincji Hopei przekraczają obecnie 100 tysięcy żołnierzy.

Wolność dla 6200 przestępców

Szanghaj (PAT). Władze chińskie i międzynarodowe zdecydowały się przeprowadzić ewakuację więźniów War-

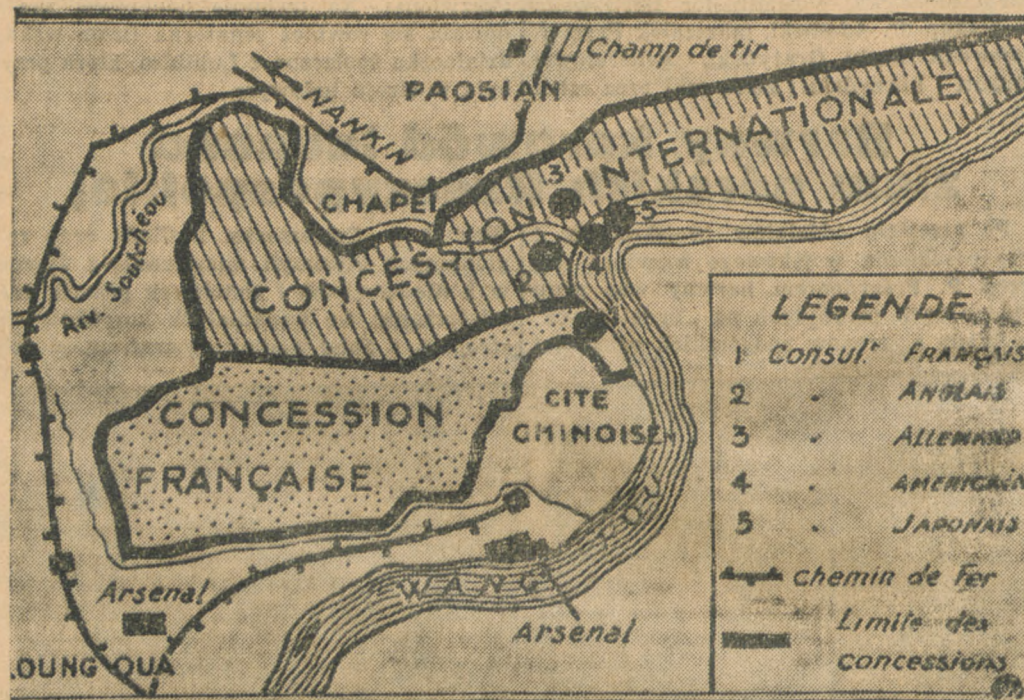
road, w którym znajduje się 6.200 przestępców. Więzienie to położone w dzielnicy Jang-Tse-Pu było już kilkakrotnie bombardowane. Zagrożają mu również

zalegające na sąsiednich ulicach pożary. Więźniowie zostaną zwolnieni i ewakuowani ze strefy działań nieprzyjacielskich.

2 miliardów jen zamiast 500 milionów domaga się rząd japoński na wojnę z Chinami

Tokio (PAT). Dziennik „Asahi” donosi, że ministerstwa wojny i marynarki domagają się 2 miliardów jen na pokrycie nadzwyczajnych wydatków wojennych aż do Nowego Roku, zamiast 500 lub 600 milionów, które przewidywano w ub. tygodniu. Pragnąc uniknąć zwołania nowej nadzwyczajnej sesji parlamentu poza sesją zwołaną na 3 września, ministerstwa wojny i mary-

narki domagają się kredytów, któreby wystarczyły aż do stycznia, kiedy to zbierze się parlament na sesję zwyczajną. Dotychczas w związku z działaniami wojennymi uchwalono nadzwyczajne kredyty na sumę 526 milionów jen. Wysokość nowych kredytów może spowodować zarządzenie mobilizacji gospodarczej Japonii

Mapka przedstawia plan sytuacyjny i położenie koncesji międzynarodowych w Szanghaju, objętego działaniem wojny między Chinami a Japonią.

Zderzenie statków na redzie gdyńskiej „Gdańsk” zderzył się z transportowcem norweskim

Wczoraj około godz. 19 zderzyły się na redzie gdyńskiej dwa statki, parowiec pasażerski Żegluga Polskiej „Gdańsk” i transportowiec norweski ss. „P. G. Salvorsen”. Zderzenie nastąpiło w pobliżu portu. W momencie, gdy na wysokości wejścia do basenu węglowego znalazł się „Gdańsk” powracający z Jastarni, statek norweski zdążył do basenu po węgiel. Parowce zderzyły się dziobami, katastrofa jed-

nak nie pociągnęła za sobą na szczęście poważniejszych następstw. Nikt z pasażerów na „Gdańsku” nie odniósł szwanku. Polski statek wskutek zderzenia ma uszkodzony dziób, norweski zaś zgłębte dwie płyty przedniej części kadłuba.

Winę za zderzenie ponosi statek norweski, który podawał fałszywe sygnały, wprowadzając w błąd kapitana i załogę „Gdańska”.

Zwycięski marsz na Santander Wojska rządowe w huraganowym ogniu

Paryż (PAT). Havas donosi z frontu Santander, że linia obrony Santander została przerwana na odcinku zachodnim. O godz. 10-ej wojska gen. Franco znajdowały się w odległości 12 km. od m. Terra Lavega i wieczorem mają zająć tę miejscowość.

Sevilla (PAT). Gen. Queipo de Liano oświadczył przez radio, że na froncie Santander wojska gen. Franco zajęły szereg miejscowości z których Villa Carriede odległa jest o niepełną 30 km od Santander. Natarcie powstańców nie natrafia na poważ-

ny opór z powodu zdemoralizowania przeciwnika.

Santander (PAT). Radiostacja rządowa komunikuje, że walki są niezwykle gwałtowne. Powstańcy użyli znacznych sił i mają przewagę techniczną. Wojska rządowe usiłują powstrzymać przeciwnika energicznymi przeciwdziałaniami i w sobotę do godz. 20-ej utrzymały swe stanowiska pomimo huraganowego ognia.

Salamanka (PAT). Główna kwatera gen. Franco komunikuje, że na froncie północnym przeciwnik dwukrotnie ruszył do

gwałtownego natarcia, lecz został odparty, pozostawiając przeszło 100 trupów. Dzięki udatnemu manewrowi wojska gen. Franco zajęły 19 miejscowości, biorąc licznych jeńców i zdobywając obfity materiał wojenny.

W ostatnich walkach powietrznych lotnictwo gen. Franco straciło 18 rządowych samolotów myśliwskich.

Komunikat dodaje, że wojska waleńskie dopuszczają się okrucieństw wobec jeńców i zapowiada represje.

Szanghaj w morzu ognia

Największy pożar w historii miasta

Szanghaj. (PAT). Z wysokości semaforu, stojącego na nadbrzeżu francuskim, dokładnie widać, że wszystkie zabudowania na Brodwey pomiędzy Hong-Kiu a Yuang-Tse-Pou na przestrzeni około półtora kilometra są spalone po bombardowaniu. Walka na tym odcinku była szczególnie zacięta w ciągu 24 godzin.

Olbrzymi pożar wybuchł w Putung w magazynach bawełny, należących do towarzystwa brytyjskiego. W najbliższym sąsiedztwie magazynu stał krążownik francuski „Lamotte - Piquet”. Buchające wysoko płomienie rzucały niesamowite blaski na stojące w pobli-

żu okręty wojenne państw europejskich. Nad ranem ogień dogasał.

Szanghaj (PAT). Wieczorem japońskie okręty wojenne ostrzeliwały Putung. Wielkie składy oliwy na wybrzeżu stoją w płomieniach. Chińczycy wysadzili w powietrze molo, na którym wyładowywano oddziały japońskie.

Londyńskie pisma w straszliwych barwach przedstawiają obraz zniszczenia Szanghaju

Londyn. — Szanghaj płonie. Cała wschodnia dzielnica Szanghaju stoi już w płomieniach, które powstały wskutek bombardowania miasta. Ogień przetrząca się z jednego budynku na drugi i akcja ratownicza nie wydaje żadnych rezultatów. Jest to największy pożar w historii miasta.

W sobotę wieczorem stanął w płomieniach wielki kompleks składów „Asiatic Petroleum Company” w Yang-Tse-Pu. Dzielnica rozrywkowa również w płomieniach. Pożar obejmuje przestrzeń około sześciu kilometrów kwadratowych. Nad samym miastem wisi chmura czarnego dymu. W dzielnicy ogarniętej pożarem rozgrywają się dantejskie sceny.

Podjęto ewakuację 7.000 więźniów, przeważnie Chińczyków, z jednego z naj-

większych więzień świata w koncesji międzynarodowej w Szanghaju. Więzienie to od szeregu dni znajduje się pod ostrzałem artylerii chińskiej i japońskiej.

Dwa pociski trafiły w więzienie zabijając 10 osób i raniąc kilkadziesiąt. Więźniowie chińscy będą wydani władzom chińskim.

Żołnierze japońscy przy karabinie maszynowym pod Szanghajem

Japończycy zniszczyli eskadrę własnych samolotów

Szanghaj (PAT). Główna kwatery chińska na froncie szanghajskim komunikuje, że 24 bombowe samoloty japońskie, które przybyły z Formozy, dokonały nalotu na miasta Nankin, Nanchang, Jangczou i Pengtu. Dwa samoloty zostały zestrzelone pod Jangczou, zaś pozostałe 22 samoloty lądowały przymusowo na skutek braku paliwa

w obszarze Pegtu. Lotnicy japońscy sami zniszczyli swe samoloty.

Nankin (PAT). Spośród 6 samolotów japońskich, które atakowały wczoraj rano lotnisko chińskie w Jang-czo, 4 zostały stracone. Lotnicy japońscy zrzucili wiele bomb na lotnisko, zanim wystarowały chińskie eskadry myśliwskie.

Triumf lotnictwa włoskiego

Le Bourget. (PAT). W zawodach lotniczych Istres — Damaszek — Paryż zwyciężyła załoga Cupini — Paradisi na samolocie „Savoia Marchetti”. O godz. 16 min. 17 przeleciał nad lotniskiem w Le Bourget samolot pilotowany przez mjr. Fiori i kpt. Licchini.

Le Bourget. (PAT). Samolot pilotowany przez Brunona Mussoliniego wylądował na tutejszym lotnisku o godz. 16.37.

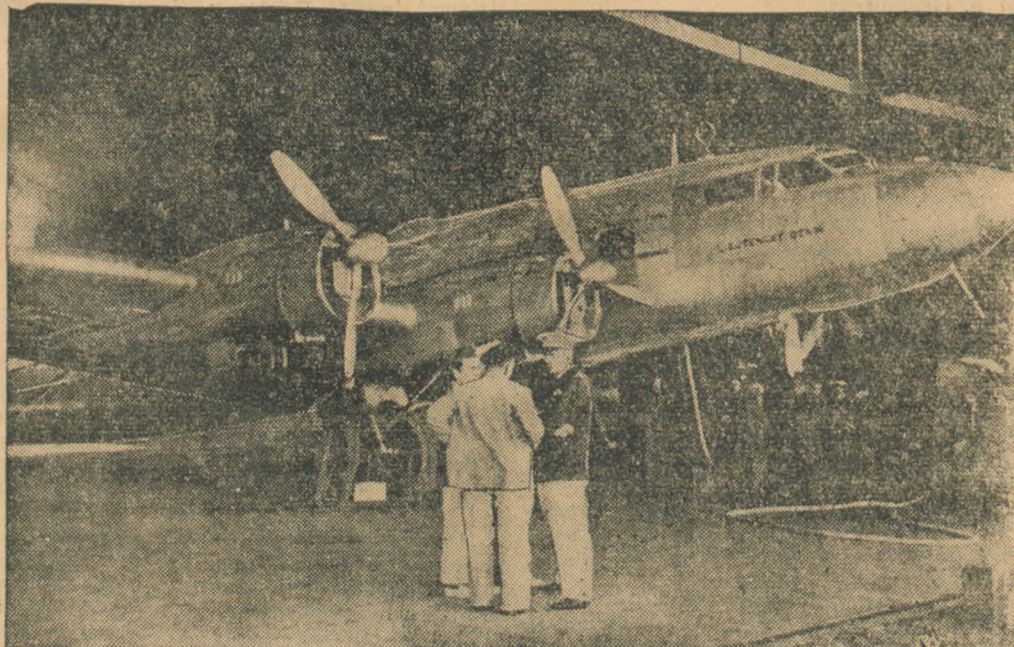
Le Bourget. (PAT). Oficjalna klasyfikacja trzech pierwszych samolotów w wyścigu lotniczym Istres — Damaszek — Paryż jest następująca:

1. Cupini — Paradisi w 17 godz. 32 min. 45 sek.; przeciętna szybkość 352 km. 789 m. na godz. — 2. Fiori — Licchini w 17 godz. 57 min. 1 sek.; przeciętna szybkość 344 km. 639 m. — 3. Biseo — Bruno Mussolini 18 godz. 3 min. 35 sek.; przeciętna szybkość 342 km. 746 m.

Rzym. (PAT). Opinia włoska, która z największym zainteresowaniem śledziła przebieg zawodów lotniczych Istres — Damaszek — Paryż, powitała z entuzjazmem zwycięstwo lotników włoskich. „Tribuna” w nadzwyczajnym wydaniu obszernie komentuje sukces włoski, pisząc: „Klasyfikacja za wodów stwierdza jawnie, że lotnictwo faszystowskie jest w awangardzie całego świata i że lotnicy włoscy są najlepiej przygotowani na każdą próbę”.

Dienniki donoszą ponadto, że samolot ptk. Biseo i Brunona Musoliniego miał najlepszy czas ze wszystkich, jednak z powodu defektu śmigła musiał na pół godziny wylądować we Włoszech i z tego powodu utracił pierwszeństwo.

Wyścig lotniczy francusko-włoski

Pułkownik Francois na tle potężnych samolotów na lotnisku D'Istres, w rozmowie z kolegami

Fundacja lotnicza

Warszawa. Ministerstwo Spraw Wojskowych zarejestrowało pierwszą fundację lotniczą ks. arcybiskupa Galla która przeznaczona jest na kształcenie młodych lotników.

Dożynki ogólno-śląskie

Główny Zarząd Śląsk. Kółek Rolniczych w porozumieniu ze Śląską Izłą Rolniczą urządza w niedzielę dnia 29 bm. w Chorzowie pod protektoratem wojewody dr. Grażyńskiego ogólno-śląskie dożynki, połączone z 50-leciem Kółek Rolniczych w Chorzowie.

Program uroczystości przewiduje: nabóżeństwo w kościele parafialnym w Chorzowie III, defiladę wozów symbolicznych, przedstawiających rozwój życia rolników na całym Śląsku, obrzędy dożynkowe, tańce regionalne, śpiewy itp.

Zbiórka socjalistów polskich na rzecz czerwonej Hiszpanii

Czasopismo komunistyczne p. n. „Rundschau” w N-rze 31 podaje notatkę następującej treści: „Komisja Centralna Związków Zawodowych oraz Komitet Centralny P. P. S. w Polsce uchwały zorganizować tydzień pomocy dla republikańskiej Hiszpanii”.

Proces przeciw hitlerowcom w Austrii

Wiedeń (PAT). Ostatnio rozpoczął się w Grazu proces przeciwko 31 hitlerowcom, oskarżonym o wykroczenie przeciwko nowej ustawie o ochronie państwa w Austrii. Proces ten, obfitujący w duży materiał obciążający oskarżonych, ma potrwać około tygodnia.

Apel czerwonej Hiszpanii

Walencja, (Tel. wł.) — Komitet porozumiewawczy organizacji socjalistycznej i komunistycznej w Hiszpanii wydał w związku z rocznicą wojny domowej odezwę, w której zwraca się o pomoc do świata pracy dla czerwonej Hiszpanii, walczącej z „faszysmem”.

Militaryzacja przemysłu w Japonii

Tokio (Pat). W dniu wczorajszym rada ministrów uchwaliła projekt ustawy o militaryzacji zakładów przemysłowych. Projekt ten rozważany będzie na najbliższym posiedzeniu izby reprezentantów.

Lekkomyślny szofer spowodował okropną katastrofę samochodową 5 zabitych — 8 ciężko rannych

Września, (PAT). — Onegdaj popołudniu wydarzyła się na przejeździe kolejowym koło miejscowości Wólka straszna katastrofa samochodowa. Samochód ciężarowy, wiozący z Zagórza robotników sezonowych wpadł na przejeździe kolejowym pod lokomotywę przejeżdżającego pociągu.

Cztery osoby zostały zabite na miejscu, cztery odniosły ciężkie rany, a cztery lżejsze. W drodze do szpitala jeden z ciężko rannych robotników zmarł.

Jak się okazało, szofer, który nie miał prawa jazdy, zdrzemnął się przy kierownicy i spostrzegłszy w ostatniej chwili opuszczoną zaporę, skrzył gwałtownie w bok, ominął ją i wjechał na tor. Lekkomyślny szofera aresztowano.

Według relacji pism poznańskich szofer, był zajęty rozmową ze swym pomocnikiem Smuszkiewiczem Stanisławem i w ostatniej chwili dopiero zauważył zamkniętą zaporę. Utraciwszy panowanie nad sobą, skrzył samochód na lewo — wprost na parowóz. W ostatnim momencie widząc nieuniknioną katastrofę, szofer wyskoczył wraz ze swym pomocnikiem z samochodu. Samochód wjechał pod parowóz i został doszczętnie rozbity.

Spod szczątków samochodu wydobyto cztery poszarpane trupy i dziewięciu ciężko rannych, których odstawiono tym samym pociągiem towarowym do lecznicy powiatowej we Wrześni. W czasie transportu zmarł mężczyzna, nie ustalonego na razie nazwiska. Spośród rannych kilku dogorywa w szpitalu.

Między rannymi jest 4-letnie dziecko zabitej Jackowskiej; jest ono ciężko rane. W katastrofie tej zginęły trzy osoby z jednej rodziny: matka, córka i siostra.

Policja z Wrześni i Strzałkowa wszczęła natychmiastowe dochodzenia, które ustaliły bezwzględną winę szofera. Lekkomyślny szofera natychmiast aresztowano, zaś pomocnik jego zbiegł. Stwierdzono również, że zapora była zamknięta już na 6 minut przed katastrofą.

Nowe represje Austrii wobec narodowego socjalizmu

Wiedeń (PAT). W dniu wczorajszym zostało wydane zarządzenie, iż pozwolenia dla obywateli austriackich na wyjazd zagranicę, a w szczególności na wyjazd do Niemiec mają wydawać na przyszłość nie urzędy administracyjne, jak dotychczas, ale władze bezpieczeństwa. Zarządzenie to tłumaczy należy ostatnimi zająciami na zjeździe śpiewaków we Wrocławiu. Jest ono dalszym dowodem konsekwentnych represyj rządu austriackiego wobec narodowego socjalizmu.

Australia zbroi się również

Skład wojskowych aparatów lotniczych w Australii ma być zwiększony o 17 jednostek. W ten sposób Australia dysponować będzie 204 maszynami.

Część samolotów zostanie wykonana w kraju, reszta zaś zamówiona będzie w Anglii.

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

dodatek tygodniowy

Święto wioślarstwa toruńskiego

Międzyklubowe regaty wioślarskie w Toruniu

Na nowym torze regatowym w Porcie Drzewnym odbyły się wczoraj przy pięknej pogodzie międzyklubowe regaty wioślarskie, zorganizowane przez Klub Wioślarski w Toruniu.

Na starcie stanęły 33 osady ze 122 zawodnikami, reprezentującymi 10 klubów z Włocławka, Chełmży, Płocka, Kruszwicy, Bydgoszczy, Grudziądza i Torunia.

Nowy Tor, na którym regaty wioślarskie odbywały się po raz pierwszy, okazał się doskonały.

Na zawodach obecni byli: pan wojewo-

wana przez notariusza p. Schaba, — 1) Pokrzywnicki (KW. Toruń) 10,1; przed Iwańskim (KW. Toruń);

czwórki półwyscigowe — 1) Polic. Klub Sport. Bydg. 8,44; 2) Klub Wiośl. Toruń 8,46;

czwórki — bieg główny o nagrodę p. wojewody pomorskiego Wł. Raczkiewicza — 1) BTW. Bydg 7,41; 2) KW. Toruń 7,50.

W ogólnej punktacji zwyciężyło BTW.

Organizacja zawodów, spoczywająca w rękach członków Tor. Kl. Wiośl. b. sprawna.

Wieczorem w Officerskim Kasynie Garn. p. gen. Thommée wręczył zwycięzcom nagrody i dyplomy — po czym, w serdecznym nastroju odbyła się zabawa taneczna. (mlk.)

Ojciec wioślarstwa pomorskiego p. gen. W. Thommée obserwuje regaty z trybuny. Z lewej strony p. notariusz Schab.

Zwycięska osada głównego biegu czwórki B. T. W. Bydgoszcz.

KPW. Pomorzanie Toruń w barwach kol. Kl. Wiośl. Bydg. zwyciężył w biegu czwórek półwyscigowych. Od lewej: Ligman-Sławski, kier. sekcji p. Witkowski, Szczybara i Walczak

da pomorski Władysław Raczkiewicz, dowódca O. K. general Thommée, prezydent miasta Baszeja, notariusz Schab i inni.

Osady toruńskie prześladował wyraźny pech. W biegu czwórek młodszych załoga toruńska prowadziła na mecie zdecydowanie — tymczasem może na 10 m. przed metą szlakowy toruńskiej osady zemścił, wskutek czego osada bydgoska wygrała bieg.

W jedynkach nowicjuszy pechowy wypadek miał toruńczyk Leśniewski, który prowadząc o dwie długości na 200 m., przed metą złamał dulkę i wywrócił się.

Wyniki zawodów przedstawiają się następująco:

czwórki wagi lekkiej — 1) Tow. Wioślarskie Włocławek — czas 8,45 przed Klubem Wiośl. Toruń 8,54,4.

czwórki młodszych — 1) Bydg. Tow. Wioślarskie 8,48,9 przed Kl. Wiośl. Toruń;

czwórki półwyscigowe 1) KPW. Pomorzanie — Toruń w barwach Kol. Klubu Wiośl. Bydgoszcz w czasie 9,03,4. Doskonała załoga toruńska startuje w barwach KKW. Bydg. z tego powodu, gdyż „Pomorzanie” toruński nie należy do Związku. 2) Kuj. Klub Wiośl. 9,4,3. 3) Kl. Wiośl. „Gopło” Kruszwica 9,18.

czwórki nowicjuszy: 1) BTW. 8,23, 2) Tow. Wiośl. Płock 8,31, 3) Tow. Wiośl. Włocławek 8,41,5;

dwójki podwójne półwyscigowe o nagr. ofiarowaną przez „Dzień Pomorski” — 1) Klub Wiośl. Toruń 9,42; 2) Graudenzener Ruderverein Grudziądz — 10,05,8;

czwórki półwyscigowe młodzieży — 1) Klub Wiośl. Gopło — Kruszwica 8,32; 2) Grudziądzkie Tow. Wiośl. „Wisła” 8,44; 3) Kol. Klub Wiośl. Bydg. 8,45.

jedynki nowicjuszy — 1) Łabiński (Tow. Wiośl. Puck) 10,22,6 przed Leśniewskim (Kl. Wiośl. Toruń), który prowadząc o 3 długości wywrócił się przed metą;

czwórki półwyscigowe o nagrodę p. Staroszy krajowego — 1) Kujawski Klub Wiośl. 8,37,8, 2) Kolej. Klub Wiośl. Bydg. 8,38; 3) Tow. Wiośl. Włocławek;

jedynki bez ograniczeń o nagrodę ofiaro-

Walasiewiczówna bije rekord światowy na 100 jardów

Na zawodach lekkoatletycznych Polska-Niemcy Walasiewiczówna zaatakowała rekord światowy na 100 jardów.

Walasiewiczówna startowała wraz z Pomorzanką Gawrońską, próba zakończyła się pełnym powodzeniem. Walasiewiczówna uzyskała czas 16,9 sek., bijąc rekord Burke.

Sezon bokserski w Toruniu otwarty

WKS Gryf bije Goplanie Inowrocław 10:6

Wczoraj w hali Okręgowego Ośrodka W. F. i P. W. odbył się mecz bokserski pomiędzy Goplanią z Inowrocławia a WKS. Gryfem (Toruń). Mecz zakończył się zwycięstwem Gryfu w stosunku 10:6.

Wyniki poszczególnych walk były następujące: (na pierwszym miejscu podajemy zawodników Goplanii).

waga musza — Łada I remisuje z Jarnuszewskim.

waga kogucia — Łada II przegrywa na punkty z Grabowskim II.

waga piórkowa — Marcysiak przegrywa w drugiej rundzie przez techniczny k. o. z Krzemieńskim.

waga piórkowa (druga walka) — Krysiak ulega na punkty Igielskiemu.

waga lekka — Niemczyk remisuje z Grabowskim I.

waga półśrednia — Pierard przegrywa z Lelewskim. Walka prowadzona przez zawodnika Goplanii nieczysto została przerwana w trzeciej rundzie, przy czym Pierard został zdyskwalifikowany.

waga średnia — Leśniak wygrywa na punkty z Ernestem.

waga półciężka — Zieliński wygrał z Weznerem.

Przed rozpoczęciem zawodów odbyła się walka o mistrzostwo juniorów Gryfu między Falkiewiczem a Morowińskim. Zwyciężył na punkty Morowiński.

Widzów około 2.000. Na meczu obecny był pan generał Thommée. W ringu sędziował p. Grabowski.

W niedzielę odbył się w Lublinie pięciobój pań o mistrzostwo Polski. Pięciobój zgrał pięć zawodniczek: Walasiewiczównę, Kwaśniewską, Wencłównę, Czarnocką i Babrajową.

Pięciobój wygrała Walasiewiczówna, mając miążdzącą przewagę nad pozostałymi zawodniczkami. W ogólnej klasyfikacji Walasiewiczówna uzyskała 353 pkt. bijąc rekord Polski Kwaśniewskiej aż o 67 pkt. Wynik Walasiewiczówny jest tylko o 8 pkt. gorszy od rekordu światowego.

Drugie miejsce zajęła Kwaśniewska, która uzyskała 267 pkt. 3. Czarnocka 228 pkt. 4. Wencłówna 204 pkt. 5. Babrajowa 130 pkt.

Poszczególne wyniki:

100 mtr. Walasiewiczówna 11,9, 2) Kwaśniewska 13,4.

skok wdal — Walasiewiczówna 5,88, 2) Wencłówna 5,01

rzut kulą — Walasiewiczówna 10,85, 2) Kwaśniewska 9,76.

skok wzwyż — Walasiewiczówna i Wencłówna po 1,40.

rzut oszczepem — Kwaśniewska 40,41, 2) Czarnocka 37,96, 3) Walasiewiczówna 32,90.

W niedzielę odbył się w Lublinie pięciobój pań o mistrzostwo Polski. Pięciobój zgrał pięć zawodniczek: Walasiewiczównę, Kwaśniewską, Wencłównę, Czarnocką i Babrajową.

Piłka nożna

ZWYCIĘSTWO POZNAŃSKIE WARTY W BERLINIE

Warta poznańska rozegrała w sobotę pod Berlinem mecz piłkarski z drużyną Nowa Wes 03 zwyciężając ją 2:1 (1:0).

Berlin (Pat). W niedzielę Warta rozegrała w Berlinie mecz z drużyną niemiecką Union Oberschoeneweide przegrywając nieznacznie 3:4 (2:2).

CRACOVIA BIJE MARYNARKE WOJENNĄ 9:0.

Ligowa drużyna Cracovii rozegrała w niedzielę mecz z reprezentacją Marynarki Wojennej, wygrywając 9:0 (4:0). Cracovia miała bezapelacyjną przewagę nad słabą drużyną gdyńskiej Floty. Bramki zdobyli Korbas (4), Szeliża Góra, Skalski, Malaga i Kopeć. Widzów zebrało się ok. 2 tys.

ZWYCIĘSTWO GARBARNI NAD ŚLĄSKIM WAWIELEM

W Krakowie w meczu towarzyskim ligowa Garbarnia pokonała śląski Wawel i Nowej Wsi 3:1.

RUCH ZWYCIĘŻA WARSZAWIANKĘ.

Rozegrany w Wielkich Hajdukach jedyny w Polsce mecz o mistrzostwo ligi między Ruchem a Warszawianką zakończył się nieznacznym zwycięstwem Ruchu 2:1 (0:0). Przez cały czas meczu gospodarze mieli znaczną przewagę, jednak niedysponowany strzałowo atak nie umiał tej przewagi wyzyskać cyfrowo. Goście grając przez cały czas defensywnie prawie do ostatniej chwili potrafili utrzymać wynik bezbramkowy a na pięć minut przed końcem zawodów prowadzili nawet 1:0 ze strzału Smoczka. Zdawało się, że Warszawianka rozstrzygnie mecz na swoją korzyść, tymczasem w ostatnich minutach Peterkowi udało się wyrwać a Wodarzowi uzyskać decydującą o zwycięstwie bramkę.

O wejście do Ligi

LUBELSKA UNIA PRZEGRYWA Z BRYGADĄ.

W Lublinie w meczu finałowym o wejście do Ligi Brygada częstochowska pokonała miejscową Unię 3:1 (1:0) Brygada wygrała zastąpienie.

WARSZAWSKA POLONIA POKONAŁA ŚMIGŁO 1:0.

W pierwszym meczu finałowym o wejście do Ligi warszawska Polonia wygrała z WKS Smigły 1:0. (1:0).

A KLASOWE MISTRZOSTWA POMORZA ROZPOCZĘTE W TORUNIU

Wczoraj na boisku miejskim odbył się mecz piłkarski o mistrzostwo klasy A. pomiędzy drużynami Unii z Tczewa i TKS 29 Toruń. Zwyciężyli goście w stosunku 3:2 (2:1). Sędziował p. Manikowski z Inowrocławia.

W przedmeczku Związek Rezerwistów Mniszek wygrał z drugą drużyną TKS 29 w stosunku 5:1 (3:0).

WKS. GRYF REMISUJE Z BAŁTYKIEM

Rozegrany wczoraj w Gdyni mecz piłkarski o mistrzostwo Pomorza w kl. A między drużynami Gryf (Toruń) a RKS Bałtykiem z Gdyni zakończył się wynikiem remisowym 0:0. Bałtyk nie wykorzystał rzutu karnego. Sędziował p. Meina.

Na stadionie miejskim w Grudziądzu odbył się wczoraj mecz piłkarski o mistrzostwo klasy A. Pomorza pomiędzy KS. Ciszewski (Bydgoszcz) i PPW. (Grudziądz). Zwyciężyła drużyna K. S. Ciszewski w stosunku 6:2 (2:1). Gra była bardzo ładna. Sędziował bardzo dobrze p. Stogowski z Torunia. Publiczności około 700 osób.

POLONIA BYDGOSKA WYGRYWA Z WKS INOWROCŁAW

Na stadionie miejskim odbył się pierwszy mecz w drugiej rundzie o mistrzostwo Pomorza między Polonią a WKS. (Inowrocław). Zwyciężyła Polonia (Bydg.) 2:0 (0:0). Obie bramki strzelił Kimmel. Sędziował p. Obst z Tczewa.

Zwycięstwo polskich wioślarzy na akademickich mistrzostwach świata

W sobotę rozpoczęły się w Paryżu akademickie mistrzostwa świata. Pierwszą konkurencją mistrzostw były zawody wioślarskie. Polacy startowali w 3 biegach, zajmując dwa pierwsze miejsca i jedno drugie, jest to bardzo duży sukces, zwłaszcza gdy się uwzględni silną konkurencję.

W jedynkach bezkonkurencyjny okazał się Polak Verzey, który prowadząc od startu do mety wygrał w pięknym stylu w czasie 8:02,1. Mistrz Niemiec Westhoff został zdystansowany aż o 6 długości. Czas Niemca 8:21,2 sek. 3) Belgia.

W dwójce ze sternikiem walka o pierwszeństwo toczyła się między osadą polską,

a węgierską. Węgrzy prowadzili o długość kody aż do 1,500 mtr. Wspaniały finisz polskich wioślarzy pozwolił im minąć Węgrów i wyprzedzić ich na mecie o półtorej długości, czas Polaków 8:30,1, czas Węgrów — 8:34,9, 3) Niemcy.

Polacy startowali poza pierwszymi dwiema konkurencjami również i w 8-ch. Polska ósemka zajęła niespodziewanie drugie miejsce za Niemcami a przed Węgrami i Belgią, czas Niemiec 6:29,7, Polaków 6:38,2.

W ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce podzieliły Polska i Niemcy.

Wielkie dni lekkoatletów polskich

Niemcy - Polska 96:72

Gassowski bohaterem meczu

W sobotę rozpoczął się w Warszawie oczekiwany z olbrzymim zainteresowaniem między państwowy mecz lekkoatletyczny Polska - Niemcy. Na stadionie wojska polskiego zebrało się przeszło 15 tysięcy widzów, co jest liczbą rekordową, jak na imprezę lekkoatletyczną. W loży honorowej obecni byli: dyrektor państwowego urzędu W. F. i P. W. gen. Olszyna - Wilczyński,

przed metą obaj Niemcy wychodzą na czoło Gassowski jest trzeci a Kucharski czwarty. Na 100 mtr. przed metą Kucharski finiszuje, pociągając za sobą Gassowskiego. Obaj Polacy mijają bez większego zresztą trudu Niemców i obsadzają pierwsze dwie pozycje. 1. Kucharski w czasie 1:55,2, 2. Gassowski 1:55,8 3. Linhoff 1:56,1, 4. Mertens 1:57. **W ostatniej konkurencji pierwszego dnia**

Program niedzielny rozpoczął się od biegu na 400 metr. z płotkami, w którym startowali Niemcy Hoelling i Grashof oraz Polacy Kostrzewski i Gassowski. Ten ostatni wszedł na miejsce wyznaczonego pierwotnie Niemca, dzięki swym wspaniałym wynikom, uzyskanym wczoraj.

Od startu prowadzi Kostrzewski, ale już po drugim płotku na czoło wychodzi Hoelling przed Kostrzewskim i Grashofem, którego trzyma się Gassowski. Na ostatnich 50 metrach toczy się zacięta walka, z której zwycięsko wychodzą obaj Niemcy: Hoelling kończy bieg w czasie 54,2 sek., drugi Grashof 55,5 sek. Na ostatnich metrach przed metą Gassowski mija Kostrzewskiego zajmując trzecie miejsce — 56,2 sek. 4. Kostrzewski 56,7.

W biegu na 1500 mtr. niespodziewanej porażki doznał Kucharski, przegrywając bieg do biegacza niemieckiego Schaumburga. Ze startu prowadzi Kucharski, któremu jednak po 200 metrach prowadzenie odbiera Schaumburg. Na 300 mtr. wysuwa się przed Kucharskiego drugi zawodnik niemiecki Till, lecz na krótko. Na czwartej pozycji biegnie Soldan.

Przez pierwsze okrażenie cała czwórka w wymienionej kolejności trzyma się blisko. Czas okrażenia — 1:02 min.

Na początku drugiego okrażenia Soldan mija Tilla i przez chwilę walczy z Kucharskim, zajmując przez następnych dwieście metrów drugą pozycję. Czwarty biegnie Till. Pod koniec tego okrażenia Kucharski odbiera Soldanowi drugie miejsce. W trzecim okrażeniu Schaumburg przyspiesza tempo i prowadzi bieg 15 mtr. przed Kucharskim i Soldanem. Till biegnie ostatni. Obaj zawodnicy polscy biegną niemal razem. Dystans, dzielący Schaumburga od Polaków powiększa się nieznacznie, lecz stale.

W czwartym okrażeniu Kucharski odry-

trzecim był Hanke 699 cm. czwartym — Leichum 686 cm.

Po godzinie przeszło przerwy, spowodowanej ulewnym deszczem, wznowiono rozgrywkę.

Walki toczyły się w warunkach anormalnych. Wika konkurencji: skok wzwyż, sztafeta i kula odbyły się przy zapadających ciemnościach. **Bieg na 200 m.** nie doszedł do skutku, gdyż woda zalała tor. Sprowadzone pompy strażackie dla odciągnięcia wody z bieżni niewiele pomogły. Bieżnia w czasie biegu na 5 km. i sztafety stała pod wodą.

Niedzielny dzień zawodów zawiódł wszelkie oczekiwania i przyniósł nam same porażki z wyjątkiem biegu na 5 km., w którym zwyciężył Noji po wspaniałej walce i w pięknym stylu. Przegraliśmy w stosunku wyższym, niż przypuszczaliśmy. — 72:96.

Wyniki rozegranych po deszczu konkurencji:

Dokończono skok wdal, którego wyniki różnią się od tych jakie podaliśmy, w trzeciej kolejce skoków. Na pierwszym miejscu utrzymał się Long wykiem 743 cm. Na drugie miejsce przesunął się drugi reprezentant Niemiec, Leichum — 712 cm. Na ostatnich dwóch miejscach — Polacy: Hofman 703 cm i Hanke 699 cm.

W rzucie oszczepem pierwsze dwa miejsca wywalczyli Niemcy: 1) Laqua 60,76 mtr., 2) Boeder 55,90 mtr. Polacy rzucali słabo. Trzecie miejsce zajął Turczyk wynikiem 55,60 mtr., 4) Gburczyk 46,50 mtr.

W skoku wzwyż, który rozegrano w zupełnych niemal ciemnościach, znowu dwa pierwsze miejsca przypadły zawodnikom niemieckim:

1) Weinkoetz 180 cm., 2) Gemeht 180 cm., 3) Chmiel, który zastąpił Hofmana. 175 cm., 4) Kalinowski 170 cm.

W kuli zwyciężył świetny zawodnik niemiecki zwycięzca olimpijski — Woelke wynikiem 15,69 mtr. Gierutto rzutem 14,56 mtr., wysunął się na drugie miejsce przed Trippego — 14,42 mtr., czwarty — Tilger 14,02 mtr.

W sztafecie 4x400 m. zwyciężyła drużyna niemiecka w czasie 3:20 min., przed sztafetą polską 3:25,4 min. Na pierwszej zmianie Sliwak stracił do Hamanna około 15 mtr. Na drugiej zmianie Bianiakowski pobiegł równo z Stulpnaglem, nie powiększając straty dystansu. Fatalna zmiana pałeczki pomiędzy Bianiakowskim a Gassowskim pogorszyła sytuację naszej sztafety tak dalece, że kiedy Gassowski oddawał pałeczkę Kucharskiemu, różnica dystansu wynosiła już około 50 mtr. Tak wielkiej różnicy Kucharski nie był w stanie nadrobić i skończył bieg 30 mtr. za Linhoffem.

Wreszcie pomimo zapadających ciemności rozpoczął się bieg na 5 km. Biegli w tej konkurencji Niemcy — Syring i Eitel oraz Polacy — Noji i Duplicki. Warunki biegu fatalne — ciemno i bieżnia pod wodą. Noji trzymał się ostatniej pozycji przez cały niemal czas biegu. O prowadzenie dzielnie walczył Duplicki na zmianę z zawodnikami niemieckimi. Bieg zdecydowany został na ostatnich dwóch okrażeniach, kiedy to na czoło po zaciętych pojedynku z Syringiem wszedł Noji i pierwszy wpadł na metę w czasie 15:26 min., 2) Syring 15:28,6 min., trzecie miejsce wywalczył Duplicki 15:35,6 min., 4) Eitel 15:46,4 min.

Polscy koszykarze pokonali Francję

W turnieju koszykówki rozgrywanym w ramach światowych igrzysk akademickich w Paryżu, reprezentacja Polski pokonała Francję 46:15. Do przerwy gra była równorzędna i nie zapowiadała tak wysokiego zwycięstwa Polaków. Po przerwie wszedł do gry Kowalski, z tą chwilą gra toczyła się przy wyraźnej przewadze naszej drużyny, przynosząc nam wspaniały sukces.

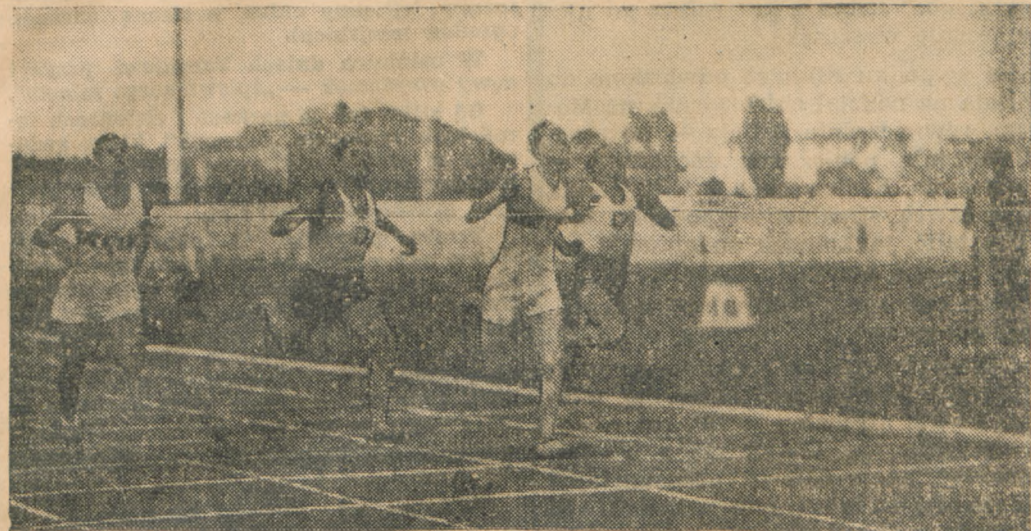
Hoekert przegrywa z Szabo

Budapeszt (Pat). W Budapeszcie na zawodach lekkoatletycznych zorganizowanych przez klub M. A. C. stoczony został pojedynek pomiędzy rekordzistą świata Finem Hoekertem a rekordzistą węgierskim Szabo. Bieg rozegrany został na dystansie dwu mil angielskich. Zwyciężył Szabo w czasie 9:10,8, bijąc rekord Węgrów. Czas Fin brzmi 9:12,4.

Budge znalazł nogromce

Junior amerykański bije trzykrotnego zwycięzcę Wimbledonu.

Na zawodach tenisowych w Newport olbrzymią sensacją wywołała klęska trzykrotnego zwycięzcy Wimbledonu Budge z młodszymi amerykańskimi tenisistami John Mc Diarmid. Junior amerykański pokonał swego wielkiego rodaka w 4 setach 10:8, 7:5, 3:6, 6:3. Mc Diarmid jest nową gwiazdą amerykańskiego tenisu. Wystąpił on po raz pierwszy w ub. roku, zajmując na liście kwalifikacyjnej 7 miejsce.

Fragment biegu na 400 m.

gen. Górecki, przedstawiciele ambasady niemieckiej, attache wojskowy Niemiec, itd.

Przed zawodami odbyły się liczne uroczystości. Po defiladzie zawodników odegrano hymny państwowe obu państw. Hymn polski był równocześnie odpiewany przez chór Fortu Bema i publiczność. Po tych uroczystościach i wymianie pamiętek przez PZLA. inż. Znajdowski, powitał zawodników niemieckich krótkim przemówieniem, a następnie zwracając się do polskich zawodników oświadczył, że mecz ten jest pierwszym sprawdzianem formy naszych zawodników przed igrzyskami w Tokio. Odpowiedział mu kierownik drużyny niemieckiej p. Rasch, dziękując za bardzo serdeczne przyjęcie.

Zawody otworzył prezes polskiego komitetu olimpijskiego pik. Głabisz, stwierdzając że zawody z Niemcami odbędą się od lat co rok aż do olimpiady w Tokio.

Zawody przyniosły bardzo dobre wyniki naszych lekkoatletów. Na 10 rozegranych konkurencjach Polacy zajęli pierwsze miejsca w 5-lu, bijąc szereg rekordów polskich. Osobno należy wspomnieć o Walasiewiczównie, która poza konkursem pobiła rekord światowy na 100 jardów.

Pierwszą konkurencją był bieg na 100 mtr. W ostatniej chwili Niemcy zamiast Leichuma wystawili Gillmeistera. Ze startu pierwszy ruszył Zastona, ale po 50 mtr. na czoło wysuwa się Gillmeister, który pierwszy przerywa taśmę w czasie 10,6 sek. drugie miejsce zajął Zastona (Polska) w czasie 10,7 wyrównując rekord Polski. Trzecim był Niemiec Fischer — 10,8, czwartym Dunecki 11 sek.

W skoku o tyczce zwycięstwo odniósł Polak Sznajder wynikiem 3,90 mtr., 2. Hartman (N) 3,80, 3. Klemczak (P) 3,70, 4. Kobelt (N) 3,60.

W rzucie młotem Niemcy okazali się bezkonkurencyjni, dzieląc się pierwszymi miejscami. Pierwszy był Glass — 53,62 m, 2. Sprenger — 50,37. Pierwszym z Polaków był Kocot — 44,50, 4. Węglarczyk — 41,92.

W biegu na 400 mtr. duży sukces odniósł Gassowski, który zajął pierwsze miejsce, osiągając czas 48,3 sek., który to czas jest lepszy od dotychczasowego rekordu Polski o 0,5 sek. Drugim był Niemiec Haman w czasie 48,8, 3) Stulpnagel (N) 49 sek., 4. Sliwak (Pol.).

110 m. przez płotki wygrali Niemcy. Pierwszy Beschetznik 15 sek., 2) Schellin 15,1 3. Niemiec (Polska) 15,3 czas lepszy od rekordu Polski. 4. Haspel (P) 15,8.

W trójskoku zwycięstwo odniósł Polak Luckhaus — 14,85. Polak startował mimo choroby kolana. Drugim był Niemiec Ziehe 14,77, 3. Polak M. Hoffman — 14,61, 4. Niemiec Woellner 14,13.

Na 10 km. pierwsze miejsce zajął Noji w czasie 32:00,8 sek. 2. Eherhardt (N) 32:03,6, 3) Wirkus (P) 32:04,2. Czwartym był Niemiec Lieck, który został zdublowany przez pozostałych zawodników i ukończył bieg o całe okrażenie za pozostałymi zawodnikami. Początkowo prowadził na zmianę Noji i Eherhardt. Na ostatnich okrażeniach dołączył się do nich Wirkus. Noji finiszuje i kończy bieg niezagrożony przez Niemców.

W rzucie dyskiem zwyciężyli znowu Niemcy, zajmując pierwsze dwa miejsca. Pierwszym był Hilbrecht 46,58 drugim Blask 43,95. Z Polaków pierwszym był Fiedoruk 43,23, drugim Gierutto 42,94.

Największy triumf odnieśli Polacy w biegu na 800 mtr. zajmując przez Kucharskiego i Gassowskiego pierwsze dwa miejsca. Początkowo prowadził Gassowski. Po 200 m. wysunął się na czoło Mertens. Kucharski znalazł się na drugiej pozycji, a Gassowski spadł na 4-tą. Pierwsze okrażenie przebiegają zawodnicy w 50,4 sek. Na 300 mtr.

w sztafecie 4x100 mtr. pierwsze miejsce zajęli Niemcy w składzie Fischer, Gillmeister Leichum i Mathus w czasie 42 sek. Drugie miejsce zajęła Polska w składzie Danowski Popek, Zastona Dunecki w czasie 42,2. Czas ten jest nowym rekordem Polski.

Po pierwszym dniu prowadzili Niemcy

Fragment biegu na 100 m.

nieznacznie 50:44 pkt. dzięki większej liczbie drugich miejsc.

Drugi dzień zawodów Polska - Niemcy

W niedzielę, w drugim dniu między państwowego meczu lekkoatletycznego Polska Niemcy, publiczność wypełniła wszystkie miejsca stadionu Wojska Polskiego.

Niestety zdołano rozegrać zaledwie dwie konkurencje. W toku trzeciej konkurencji spadł ulewny deszcz, który przerwał zawody.

wa się od Soldana i próbuje dojść Schaumburga. Ten ostatni przyspiesza tempo i wspaniałym długim finiszem przerywa taśmę w czasie 3:53,2 min. Na kilkanaście metrów przed metą Kucharski zwalnia nieco i kończy bieg na drugiej pozycji w czasie stosunkowo słabym 3:58,5 min. Trzecie miejsce zajmuje Soldan — 4:01,2 min., czwarte Till 4:04,6 min.

Skok wdal nie został dokończony z powodu deszczu. Zawodnicy oddali każdy po trzy skoki. Po trzeciej kolejce prowadził najlepszy skoczek Europy Niemiec Long, wynikiem 743 cm. przed Hofmanem — 703 cm.,

Prosimy pamiętać o odnowieniu przedpłaty na miesiąc wrzesień b. r.

Krajowe zawody lotnicze bez Aeroklubu Pomorskiego

Aeroklub gdański wysłał na za zawody 6 załóg

Warszawa (Pat). Wczoraj odbyło się w Warszawie otwarcie krajowych zawodów lotniczych, zorganizowanych przez Aeroklub R. P. Bierze w nich udział 35 samolotów z 8-lu aeroklubów.

Najliczniej reprezentowane są aerokluby warszawski, lwowski i gdański, które wystawiły po 6 załóg. Ekipa śląska i pomorska wycofały się z zawodów.

— Zapisy na przyw. koeduk. kursy handlowe i na przyw. lekcje stenografii polskiej i niemieckiej, pisanie na maszynie i języków obcych przyjmuje od 31 sierpnia b. r. A. Wiśniewska, Kopernika 7 I. piętro.

— Z Korp. Pracji Kupców Chrześcijańskich. Miesięczne Zgromadzenie Korporacji Kupców Chrześcijańskich, odbędzie się we wtorek, dnia 24 sierpnia 1937 r. o godz. 20-tej w sali książęcej „Dworu Artusa”.

Porządek obrad: 1) Zagajenie, 2) Odczytanie protokołu z ostatniego miesięcznego zgromadzenia, 3) Referat Prezesa Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu p. o. sła Marchlewskiego p. t. „Organizacja handlu w Niemczech”, 4) Sprawy gospodarcze: a) godziny handlu, b) sprawy kredytowe, c) akcja Związku Polskiego, d) projekt budowy kanału na Pomorzu, 5) Komunikaty Zarządu, 6) Wolne głosy i wnioski, 7) Zakończenie. Uprasza się o liczne przybycie. Zarząd.

ONDULACJA JEŚLI TRWAŁA — TO U KANTA

Toruń-Podgórz (vis a vis kościoła)

— Bijatyka. Pentkiewicz Kazimierz, zamieszkały w Toruniu przy ul. Batorego 69 zgłosił o pobiciu go przez Kanenberga Bernarda, zam. w Toruniu, ul. Batorego nr. 95.

— Urzędowe sprawozdanie targowe komisji notowania cen zwierząt rzeźnych. Toruń, dnia 19 sierpnia 1937 r.

Spędzono 117 sztuk bydła (w tym: buhajów 3, krów 114, 166 świni, 16 cieląt, 7 owiec, 12 kóz, 349 warchlaków, 156 prosiąt, 656 koni. Razem 1479 sztuk zwierząt.

Rabunkowy nabał ne szosie

Małarkiewicz Maria, zam. w Podgórzu, ul. Okólna 16 zgłosiła, iż dnia 20 bm. o godz. 9.30 syn jej lat 12, jadąc na rowerze szosą Podgórz — Inowrocław, został zaczepiony obok cmentarza katolickiego w Podgórzu przez nieznanego osobnika, który mu przemocą odebrał rower i odjechał w nieznanym kierunku. Dochodzenie w toku.

Dalsze ofiary na fundowanie samolotów szkolnych LOPP

Obwód Miejski LOPP komunikuje, że dalsze ofiary na fundowanie samolotów szkolnych LOPP złożyli członkowie LOPP:

Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego 15,20 zł.; funkcj. więzienia 1,90; p. Szrank Walter 0,50; 4-ta kl. Państw. Gimnazjum im. M. Kopernika 4,60; III turnus kursu dla komendantów domów mieszkalnych 10,90; p. Goroski Leon 1,00; Zw. Podoficerów Rezerwy (uczest. kursu samoobrony) 2,95; 7-ma kl. Szkoły Powszechnej Nr. 8 3,25; p. Pochylski (Polchem) 1,00; p. Zacharkiewicz (Polchem) 1,00; p. Rabenda (Polchem) 0,50; p. Kowalski (Polchem) 0,50; Publicznego Szpitala Miejskiego 2,70; Szkoły Zawodowej Żeńskiej 21,80; SRK. Mat. Int. 10,00; Wodociągów i Kanalizacji 25,40; Fabryka Farb „Atra” 8,00; funkcj. więzienia 1,90; Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego 14,90; Publicznego Szpitala Miejskiego 2,70; Firmy S. Kałamański 4,40; Państw. Seminarium Męskiego 8,80; II Komisariatu P. P. 2,90; Firmy S. Kałamański 8,80; III Komisariatu P. P. 3,60; Wojew. Biura Funduszu Pracy 15,00; Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego 18,70; Firmy S. Kałamański 4,20; Wodociągów i Kanalizacji 8,90 zł. — Razem 210,10 zł.

Ofiary złożone do dnia 4 czerwca br. wyniosły 1.505,77 zł.

Razem na dzień 18 sierpnia br. wynoszą 1.715,87 zł.

Zarząd Obwodu Miejskiego LOPP za złożone ofiary składa wszystkim jak najserdeczniejsze podziękowanie.

Zawody kolarskie dzielnicy dom. Sokola

Dzielnica pomorska Sokola organizuje w dniu 29 bm. zawody kolarskie na dystansie 50 i 100 km. Trasa prowadzić będzie z Torunia przez Zławieś, Lubiankę i z powrotem do Torunia.

Z teki Merkurego

Gdy skończoną chce mieć linię — Czy mężatka, czy też panna, Winna wiedzieć, że w Toruniu Ma magazyn Biniek Anna.

że gorsety i bielizna
Z polskiej firmy Biniek Anny
Mają linię i wytworność
Fason, szyk i krój staranny

A gdy jeszcze w tejsze firmie
Zakupisz pończoszki nowe,
To każdemu chłopcu z miejsca
Bez trudu zawrócisz głowę

MERKURY

poleca firmę
Biniek Anna, ul. Szeroka.

Dzień w Toruniu

Poniedziałek, dnia 23 sierpnia

Krwawy dramat miłosny na Podgórzu Żona czy też jej kołhanek fryzjer postrzelił woźnicę

W nocy z soboty na niedzielę rozegrał się krwawy dramat miłosny w rodzinie woźnicy 36-l. Antoniego Cierpiatkowskiego, zamieszkałego na Podgórzu przy ul. Pierackiego 16.

Od pewnego czasu przyjacielem jego domu a głównie żony Barbary był młodszy od niego wiekiem fryzjer, wdowiec Królówczyk. Jakże stosunki łączyły obu mężczyzn, trudno w tej chwili coś powiedzieć, było natomiast publiczną tajemnicą, że fryzjer nazbyt często odwiedza dom Cierpiatkowskich w czasie nieobecności męża.

Krytycznej nocy zeszli się w mieszkaniu Cierpiatkowskiej obaj mężczyźni, pomiędzy którymi po paru kieliszkach wynikła zwada na tle swego wzajemnego stosunku. Jaki był dokładny przebieg dalszych wypadków — ustali dopiero szczegółowe śledztwo, dość że

rozgwar awantury zakończyły odgłosy kilku strzałów, oddanych do Cierpiatkowskiego. Jedna z kul raniła go niebezpiecznie w szyję.

Po wypadku rannego odwieziono do szpitala na oddział chirurgiczny na Mokrem, równocześnie policja — po przeprowadzeniu pobieżnych dochodzeń — aresztowała Królówczyka. Kto jednak był sprawcą strzałów — podobno trudno ustalić, jakkolwiek podejrzenie pada również i na żonę, Barbarę.

Stan rannego, dzięki udanej operacji, nie jest groźny.

Cierpiatkowscy są bezdzietnym małżeństwem. Królówczyk, pomimo młodego wieku, niespełna 30 lat, ma za sobą „przeszłość”. Ożenił się z wdową, która mu nagle zmarła, pozostawiając kilkoro dzieci, poza tym uchodził za bałamuta różnych panien.

KINO MARS

ul. Warszawska
Telefon 27-46.

Dziś premiera!

Humor i dowcip niespolitykany dotąd w żadnym filmie kryminalnym p. t.

„Bez świadków”

FILM, który wzbudza jednocześnie śmiech i przerażenie, który bawi i zdumiewa logiką wypadków. Sensacyjny scenariusz, trzymający widza w napięciu do ostatniego metra taśmy.

William Powell i Jean Arthur najbardziej czarujący para filmowa.

Uwaga! Jedyny autentyczny film z tej sensacyjnej walki. Uwaga! 8 rund emocjonującej walki o mistrzostwo świata „Czarnej Bombardier” JOE LOUISA nokautuje JIMA BRADDOCKA — mistrza świata wagi ciężkiej. 25 minut zaciętej walki!

Jedyny sensacyjny film, który będzie Was trzymał w napięciu — tak samo, jak trzymał w napięciu 60.000 ludzi CHICAGO, kiedy mistrz świata Jim Braddock, po zaciętej walce, padł pod strasznymi ciosami JOE LOUISA.

„Testament jaśnie pana”

Najbliższa premiera Teatru Ziemi Pomorskiej z Junoszą Stępowskim

Dyrekcja Teatru, pragnąc jak najwięcej urozmaicić repertuar, sięgnęła tym razem do literatury szwedzkiej, tak mało znanej u nas w Polsce i wystawiła w czwartek, dnia 26 bm. o godz. 20 komedię szwedzkiego autora Hjalmara Bergmana pt. „TESTAMENT JAŚNIE PANA”. Rola jaśnie pana kreuje znakomity artysta p. Kazimierz Junosza-

Stępowski. Dalszą obsadę tworzą czolowe siły Teatru Ziemi Pomorskiej.

Reżyserko opracowuje sztukę p. Małkowska.

Dekoracje p. Małkowskiego.

Przypominamy, że na czwartkową premierę bilety abonamentowe nieważne.

20-lecie I. Pom. Drużyny Harcerzy w Toruniu

W roku bież. przypada 20 rocznica założenia I. Pomorskiej Drużyny Harcerzy im. Tadeusza Kościuszki w Toruniu. Rocznicę tę grono przyjaciół wraz z drużyną zamierza obchodzić bardzo uroczysto i do tych uroczystości czyni już staranne przygotowania. W ub. czwartek odbyło się w Domu Społecznym zebranie komitetu wykonawczego, do którego wchodzi: zarząd grona, kierownictwo drużyny i kilku instruktorów harcerskich. b. wychowanków drużyny. Na zebraniu, któremu przewodniczył prezes Grona p. Beszczyński, obecny był również komendant chorągwi, dh. hm. Ciepplik. Ustalono szczegółowy program uroczystości,

które odbędą się w dniu 3. 10. br. Program przewiduje wzięcie udziału w nabożeństwie następnie krótkie uroczyste zebranie na dziedzińcu ratuszowym, na którym drużyna — jubilatka otrzyma nowy sztandar harcerski, w końcu defiladę. Wieczorem odbędzie się zebranie towarzyskie w Dworze Artusa.

W ramach powyższej uroczystości Komenda Pom. Chorągwi Harcerzy organizuje ogólnopomorskie zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo chorągwi dzięki czemu przewidziany jest w tym dniu zjazd drużyn harcerskich z całego Pomorza.

Kto pod kim dołki kopie — sam w nie wpada

P. Marianna Kończewska, właścicielka posiadłości rolnej w Nowejwsi powiatu toruńskiego doniosła miejscowemu posterunkowi policji, że zginął jej z domu złoty zegarek damski ze złotym łańcuszkiem, wartości 100 złotych.

Jako sprawczynię kradzieży posądziła swą byłą pracownicę Stanisławę Wojtaszek, która początkowo przyznała się do kradzieży... tymczasem znalazł się drugi złodziej, niejaki Kazimierz Kamiński, któremu zegarek odebrano.

Pociągnięty do odpowiedzialności karnej

Kamiński oświadczył, że zegarek dała mu do sprzedania Wojtaszek, twierdząc, że jest to prezent zar. czynowy od nieboszczyka męża.

Na rozprawie sądowej wyszło na jaw, że Wojtaszek przyznała się do kradzieży z przymusu pod groźbą pobicia ze strony Kamińskiego — zaś sprawcą kradzieży był sam Kamiński.

Bezczelnego złodzieja sąd skazał na 7 miesięcy więzienia, zaś Wojtaszek uwolnił od winy i kary.

Przechowywał w domu karabin jako pamiątkę walk z Grenszucem

Onegdaj przed sądem okręgowym odpowiadał niejaki Jan Małkiewicz z Fordonu za przechowywanie karabinu wojskowego wraz z nabojami. Oskarżony przyznał się do winy oświadczając, iż pozostawił sobie w domu broń jako pamiątkę walk z Grenszucem. Wielki patriota przyznał się, że karabinem tym obronił b. ministra rolnict-

wa Jantę - Polczyńskiego, który za swą pracę dla Polski napostawiany był przez Niemców.

Sąd biorąc pod uwagę nieświadomość jak również nieskazalną przeszłość dzielnego wójaka skazał go tylko na dwa tygodnie aresztu z zawieszeniem wykonania kary na dwa lata.

Z ratuszowej wieży

Toruń — „Śpiewające miasto”

Toruń posiada kilka czysto lokalnych, regionalnych cech, z których słynie na całą Polskę. Wszyscy wiedzą, że w naszym grodzie ujrzał światło dzienne słynny astronom Kopernik (do niedawna nawet dwukrotnie). Na szczęście jedną tablicę już usunięto. Dalej Toruń — to kolebka przemysłu pierniarskiego oraz miasto parków i zieleńców. (Piękny ukłon w stronę zarządu ogrodów miejskich).

W ostatnich dniach Toruniowi przybył nowy przydomek — „śpiewającego miasta”.

Od kilku dni po parkach i zieleńcach toruńskich spaceruje „śpiewak”, który zwłaszcza w późnej wieczornej porze „miłym” tenorkiem przyjemniakią pobyt w parku licznym gruchającym parkom.

Trzeba przyznać, że śpiew robi swoje. Nawet pan władza — jak byłem tego świadkiem — nie uznał wokalnych wyczynów toruńskiego Kiepurę za... przestępstwo zakłócenia spokoju publicznego a urzeczony jego „czarującym” głosem udawał, że nie słyszy. Nic dziwnego — wszak stare przysłowie mówi: „przez pieśń do serca — przez serca do narodu”. (mak).

SPRAWY ORBISU

— Wycieczka na Targi Lipskie. Wycieczka morską do Sztokholmu 8. — 12. 9. od zł. 90.— Święto Gór w Wiśle do 24. bm. ulga 66 proc.

Polskie Biuro Podróży Orbis

Bilety w Orbisie, Toruń, ul. Szeroka 1-3.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 23. 8. — Filipa.
Wtorek, 24. 8. — Bartłomieja.
Środa, 25. 8. — Ludwika.

KINA.

ARIA — „Romeo i Julia” i „Pokój nr. 309”
AS — nieczynne.
MARS — „Bez świadków” (premiera)
SWIT — „Variete” (ostatni raz)

REPERTUAR TEATRU
ZIEMI POMORSKIEJ.

We wtorek, 24. 8. | teatr w objeździe
Środa, 25. 8.

Rejestracja mężczyzn urodzonych w roku 1919

Na podstawie artykułu 24 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym z dnia 23 maja 1924 r. w brzemieniu ogłoszonym w obwieszczeniu ministra spraw wojskowych z dnia 12 lipca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60), poz. 455) — Zarząd Miejski w Toruniu wzywa wszystkich obywateli Państwa Polskiego płci męskiej urodzonych w roku 1919 do zgłoszenia się celem rejestracji w Zarządzie Miejskim w samodzielnym referacie wojskowym (Ratusz pokój nr. 6) — w godzinach służbowych od 10—12 w czasie od 1—30 września 1937 r. Dotyczy to wszystkich ur. w roku 1919 zamieszkałych w obrębie miasta Torunia oraz rodziców, których synowie urodzeni w roku 1919, przebywają obecnie poza granicami miasta Torunia lub znajdują się w więzieniu, zakładach poprawczych itd. Do rejestracji należy zabrać: ostatnie świadectwo szkolne, metrykę urodzenia i dowód osobisty.

Osoby uchylające się od powyższego obowiązku ulegną w myśl artykułu 99 powołanej wstępnie ustawy — karze aresztu do trzech miesięcy i grzywny do 3000 zł. albo jednej z tych kar.

Informator dla przyjezdnych

w Toruniu

Najlepsza okazja Kupna

Chcesz dobrze i tanio zjeść i wypić idź do „Ula” — Szeroka 25. Zimne i gorące zakąski. Piwa, wina, wódki i likiery „Ula” — to miejsce spotkań wszystkich przyjezdnych. Tel. 13-60.

Najstarsza i pierwsza Polska Centrala Optyczna Franciszek Seidler, Rynek Staromiejski 16 (obok poczty) tel. 15-74. Dostawa dla kas chorych, klinik ocznych i dla wojska.

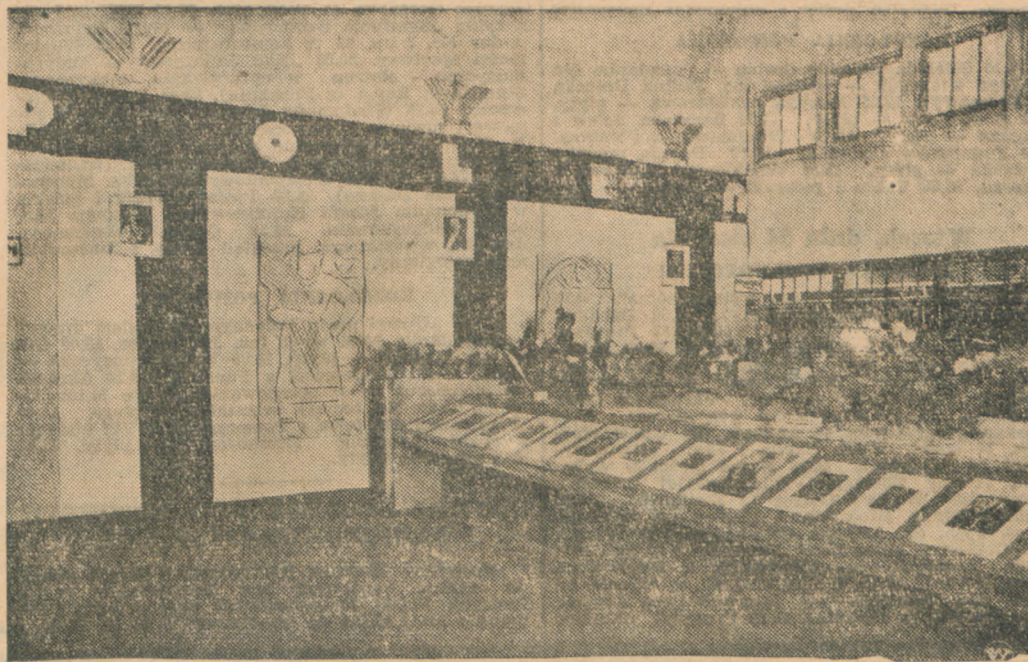
Uwagze b. działaczy niepodległościowych Pomorza!

Z dniem 31 grudnia br. upływa ustawowy termin przedstawiania wniosków o odznaczenia niepodległościowe. W interesie zainteresowanych leży jednak, by wnioski te składali w najbliższym terminie. Wnioski osób zasłużonych w ruchu niepodległościowym na Pomorzu opiniuje z ramienia komisji XXIV komitetu Krzyża Niepodl. podkomisja pomorska, której czynności spełnia komitet wykonawczy zjazdu b. działaczy niepodległościowych Pomorza w Toruniu.

Rozpatrzenie wniosków wymaga dużo pracy i składanie ich w ostatnich miesiącach terminu prekluzyjnego może spowodować przeciążenie komitetu wykonawczego i niemożność przedłożenia ich w ustawowym terminie komitetowi Krzyża Niepodl. w Warszawie. Wobec tego prosi Komitet Wykonawczy, by zainteresowani przedkładali wnioski o odznaczenia niepodległościowe najpóźniej do dnia 30 września br.

Wnioski na przepisowych formularzach, wypełnionych pismem maszynowym należy przesyłać pod adresem: Komitet Wykonawczy Zjazdu b. działaczy niepodległościowych Pomorza w Toruniu ul. Fosa Staromiejska nr. 1. Do wniosku należy dołączyć dowody pracy niepodległościowej, jak zaświadczenia wiarygodnych świadków itp. Podpisy osób zaświadczyających winne być legalizowane, a ewent. odpisy zaświadczeń i innych dokumentów urzędowo uwierzytelnione.

Pawilon polski na Targach Królewskich

Na odbywających się obecnie Międzynarodowych Targach w Królewcu, Polska wzięła również udział. Ekspozycje polskie rozmieszczone w kilku pawilonach, dają w skrócie przegląd produkcji polskiej na polu rolniczym i przemysłowym. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się wyroby sztuki ludowej. Na zdjęciu główne stoisko w pawilonie polskim — drzeworyty i książka polska.

Wywóz gęsi do Niemiec

Dzięki zabiegom Pomorskiej Izby Rolniczej, Rada Handlu Zagranicznego zdecydowała wydzielić pomorski kontyngent eksportowy gęsi do Niemiec w ilości około 60.000 sztuk i podział tego kontyngentu przeprowadzić między spółdzielnie i pomorskie firmy w ścisłym porozumieniu z Pomorską Izbą Rolniczą i Izbą Przemysłowo-Handlową w Gdyni.

Zrzeszenie Eksporterów drobiu i artykułów ubocznych zgodziło się na tę zasadę i w najbliższych dniach ma uzgodnić z Izbą Rolniczą cenę, jaką otrzymywać będzie za 1 gęś rolnik pomorski, jak również omówić sprawę spédów, na których gęsi te mają być zakupione. Spedy organizować będą powiatowe towarzystwa rolnicze, z którymi terminy, w jakich się mają odbyć spedy i ilości sztuk, jakie na spédach mają być zakupione, omówią bezpośrednio zainteresowani eksporterzy.

Porozumienie co do miejsc spédów i ilości z eksporterami na drugą połowę miesiąca sierpnia dotychczas jeszcze nie nastąpiło.

Świecie

— **Karp 9-ciofuntowy.** Ogromnego karpia bo ważącego aż do 9 funtów, udało się ułowić i to na wędkę H. Knutkowi z Janiej Góry, w stawie p. Raethera na wybudowaniu. Złowienie tak ciężkiej ryby na wędkę jest rzadkością.

— **Pożar w mieście.** Przy ulicy Dworcowej wybuchł pożar na strychu domu mieszkalnego p. Szymakowskiego. Zgorzał dach i górna część domu. Straty są poważne. przyczyna pożaru chwilowo nieznana. Dzięki akcji straży pożarnej, zdołano ocalić od zniszczenia dalszą część budynku jak i domy przyległe do płonącego dachu.

— **Włamanie na stację.** Do biura przystanku osobowego w Górnej Grupie, na linii Laskowice — Grudziądz, włamali się nocą złodzieje. Rozbili szuflady i zamki u szaf. Poszukiwali zapewne gotówki. Nic nie znalazłszy, zabrali kasetkę żelazną, która była próżna.

— **Policja przytrzymała pewnego 18-letniego wyrostka,** niej. W. za usiłowane zniewolenie 5-letniej dziewczynki St.

— **Ofiara bójk.** W Osiu doszło między kilku młodzieńcami do bójk. W trakcie jej syn wóznego gminnego został okaleczony nożycami przez pewnego fryzjera, L. tak niebezpiecznie w plecy i płuca, że musiano go przewieźć do szpitala w Świeciu.

— **Rozbudowa poczty.** Ostatnio rozpoczęto prace ziemne pod budowę gmachu pocztowego, wzmocniacza telefonicznego linii dalekobieżnego telefonu z Gdyni do Warszawy. Będzie to gmach dwupiętrowy, wybudowany kosztem 100.000 złotych. Przy robotach znajdzie pracę część miejscowych robotników.

Pomysłowość magistracka

Zarząd miejski miasta Messyny na czarownej Sycylii wpadł na wysoce oryginalny pomysł przysporzenia kasie miejskiej nowych dochodów. Oto postanowiono nałożyć podatek na wykonawców pieśni miłosnych. Każdy, kto zechce teraz przy wtórze gitary odśpiewać serenadę pod oknem ukochanej, musi wykazać się kwitem na zapłacone pozwolenie w sumie 10 lirów.

Humor

ON PŁACIŁ.

Sędzia przygląda się surowo oskarżonemu:

— Macie już za sobą cały szereg wyroków! Dwa miesiące za kradzież, trzy miesiące za oszustwo, pięć miesięcy za sfalszowanie weksli, pięćdziesiąt koron za obelgi...

Oskarżony przerywa w tym miejscu:
— Nie, panie sędzio, te 50 koron musiałem sam zapłacić!

DZIATWA KOMPOZYTORA

Znany pianista i kompozytor niemiecki, Eugeniusz d'Albert, był siedem razy żonaty. Miał dużo dzieci. Często, więc dochodziło między dżiatwą do awanturek. Zirytowany d'Albert, podczas jednej z takich awantur, rzekł do żony, która miała też dwoje dzieci z pierwszego małżeństwa:

— Ależ to można oszaleć! Patrz, teraz moje i twoje dzieci biją nasze dzieci!

NIE ODWOŁALNY ROZKAZ CARA

Car Paweł I. wpadł w pasję podczas parady wojskowej na widok niezręcznego zachowania się jednego z oficerów.

— Odesać tego osła z powrotem na folwark!

— To biedak i nie posiada nawet morgi ziemi — odpowiedział pułkownik.

— Dać mu w takim razie folwark! — zawołał car. Nie odwołajcie swoich rozkazów.

Z NIEDOMAGAŃ MOTORYZACYJNYCH

Polskie drogi pułapkami na automobilistów

Nie ma motoryzacji kraju bez naprawy dróg

Zdajemy sobie wszyscy dobrze sprawę z olbrzymich braków w dziedzinie tak ważnej, jak sprawa motoryzacji kraju. Widać jednak już pewną poprawę na lepsze.

W związku z motoryzacją wylaniają się i inne bolączki: stan naszych dróg, który ciągle jeszcze daleki jest od ideału oraz anarchia panująca na polskich drogach. Z tą ostatnią walczy powołana niedawno policja drogowa.

Padają głosy, że ludzie, rzucających gromy na stan naszych dróg, utyskujących na okropne stosunki na tych drogach panujące, uważać trzeba za ślepienników, malkontentów, ludzi wyolbrzymiających świadomie braki własnego kraju.

Spróbujmy się przekonać, jak te sprawy w praktyce wyglądają. Czy ci ślepiennicy nie mają przypadkiem dużo racji...

Przekonajmy, jak wygląda podróż autem po naszych drogach. Ot tak, kierując się według mapy, pytając po drodze ludzi, jak jechać.

Aby usunąć zło, trzeba je poznać. Spójrzmy otwarcie prawdzie w oczy. Więc najpierw droga główna, z powodu naprawy, niezmiernie często zamknięta. Trzeba jechać drogą boczną. W tumanach kurzu auto podskakuje, to znów zapada się w dziury i wyboje, podczas gdy jego nieszczęśliwi pasażerowie czują po kolei najpierw jak im żołądek podchodzi do gardła, potem nerki opuszczają swe normalne siedlisko, wreszcie daje znać o sobie wątroba...

Potem wydostajemy się na jakąś nawierzchnię mniej więcej możliwą. Jest zakurzona, niezbyt gładka, no ale po „drodze bocznej“ wydałaby się drogą wiodącą wprost do raju, gdyby... No tak, gdyby nie stado krów, które maszeruje sobie spokojnie środkiem, tak że trzeba auto zatrzymać, dopóki pastuch nie spędzi miłego stadka na bok.

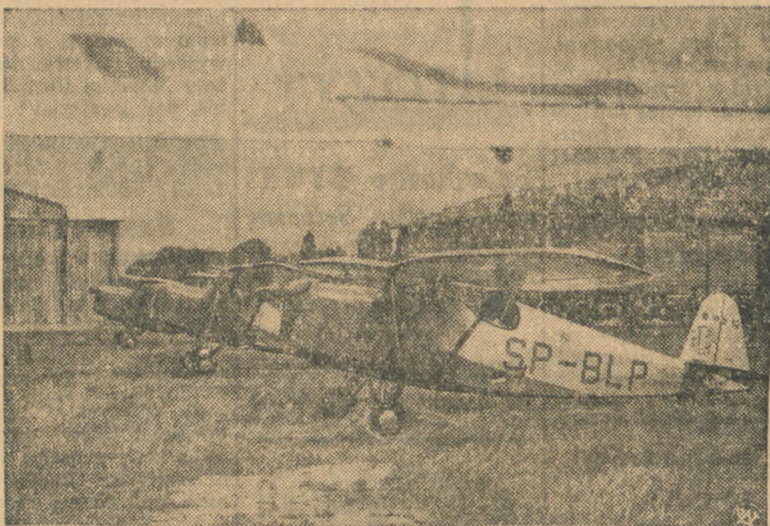
I tak przez całą drogę samochodem miewa się liczne atrakcje, urozmaicenia. Raz to będzie wóz jadący samym środkiem szosy, którego nie sposób wyminąć, innym razem beztrudnie stadko gęsi, nie mówiąc już o rzucanych pod

koła samochodu kawałach drzewa i kamieniach, rozrywki uprawianej z zamiłowaniem przez wiejską dzieciarnię. Na widok samochodu młodź naszych wsi podnosi taki wrzask, że doprawdy nie możnaby się dziwić cudzoziemcowi, gdy by wyciągnął z tego wniosek niezbyt dla nas pochlebny. Motoryzacja zahacza więc o jeszcze jedno zagadnienie: podniesienie poziomu kulturalnego mieszkańców wsi i miasteczek...

Na jednej z najlepszych naszych dróg, na tak zwanej drodze Prezydenta, też się zdarza dość często, że „kicha nawala“. Tym razem przyczyną jest gwóźdź z podkowy kiepsko umocowanej na końskim kopycie. Na najlepszych nawet drogach czyha więc na ryzykanta - automobilistę pełno pułapek. Jak ma się rozwijać w tych warunkach motoryzacja?

Trzeba to wszystko zmienić i to zmienić jak najszybciej!

Tomaszowska fabryka sztucznego jedwabiu ufundowała trzy samoloty

Na lotnisku Mokotowskim, odbyło się uroczyste przekazanie eskadry 3 samolotów R. W. D. 10 (z silnikami) Lidze Obrony Powietrznej Państwa przez Tomaszowską Fabrykę Sztucznego Jedwabiu Sp. Akc. w Tomaszowie Mazowieckim. Samoloty te LOPP przekazała następnie Aeroklubowi Warszawskiemu. Zdjęcie nasze przedstawia ufundowane samoloty na lotnisku Mokotowskim w Warszawie.

Rozbudowa terenów Targów Pałuckich w Żninie

Na terenach wystawowych w Żninie przy ul. Gnieźnieńskiej, gdzie dnia 28 sierpnia rb. otwarte zostaną VI Targi Pałuckie, zawrzało nowe życie. Buduje się nowy pawilon, przeznaczony dla prasy oraz budynek administracyjny, którego brak odczuwano w latach ubiegłych. Rozbudowę terenów wystawowych spowodowały liczne zgłoszenia wystawców, którzy nawet z najodleglejszych stron przyjadą na Targi.

Zarząd Targów Pałuckich przyjmuje nadal zgłoszenia wystawców wszystkich branż i zapewnia im odpowiednie miej-

sce na terenach. Nowością, którą ogół powita zapewne z zadowoleniem, będą t. zw. targi kramne, które urządzone zostaną w dniach 2 i 3 września, a zastąpić mają zniesione w Żninie i okolicznych miastach jarmarki kramne.

Informacyj tak co do Targów jak i targów kramnych udziela Zarząd Targów Pałuckich w Żninie, skrytka pocztowa nr. 1.

Dla informacji dodaje się, że miejsca na targach kramnych zajęte są przez chrześcijan.

Pokaz i konkurs wyzłów

Pomorski oddział Polskiego Związku Łowieckiego podtrzymując tradycję Pomorskiego Towarzystwa Łowieckiego i mając na uwadze doniosłe znaczenie hodowli i należytego ułożenia psa myśliwskiego dla prawidłowego łowiectwa organizuje pokaz i konkurs wyzłów.

Impreza ta odbędzie się w dniach 9 i 10 września br. w Kłosnowie, (powiat

chojnicki). Dojazd do stacji Powałki. Początek pokazu rano o godzinie 9-tej.

Bliższych informacji w sprawie konkursu udzieli wiceprezes Wojewódzkiej Rady Łowieckiej P. Z. Ł. dr. Jan Łukowicz, Chojnice.

Dla zwycięzców konkursu przewidziane są dyplomy i cenne nagrody.

Pisarze najwięcej tłumaczeni na świecie

Wydawany przez Międzynarodowy Instytut Współpracy Intelektualnej kwartalnik „Index Translationum“ („Wykaz tłumaczeń“) zawiera w ostatnim swym numerze wykaz książek, jakie ukazały się w tłumaczeniu. Zestawienie to obejmuje pisarzy następujących krajów: Włochy, W. Brytania, Niemcy, Austria, Szwecja, Francja, Polska, Hiszpania, Dania, Norwegia, Czechosłowacja, Węgry, Rosja Sowiecka i Stany Zjednoczone.

Z zestawienia tego wynika iż trzech pisarzy osiągnęli rekord pod względem ilości przekładów na różne języki. Są nimi: Stefan Zweig, Edgar Wallace i Jack London. Utwory tych pisarzy przetłumaczone zostały na 24 języki świata.

